

NĂM THỨ TƯ. — SỐ 192

JEUDI 9 DÉCEMBRE 1920

LE COURRIER DE L'OUEST
EDITION EN QUOC-NGU'

AN HÀ NHƯ' T BÁO

安河日報

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

~~Director -~~ **Redaction - Administration - Boulevard Delanoue, CANTON**

TỔNG LÝ: TRẦN-DẮC-NGHĨA

Cao Bồi: PHAM KỶ-XUONG

BẢN NHẬT TRÌNH

TRUNG QUỐC ĐÔNG-PHÁP

BỜN CHÙ LĂNGSA

ଆଜିର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟ

Wagon hire.....	5 5 00
------------------------	---------------

NO. 1000..... 3. 00

0, 10

TRỌN NĂM.....	3\$00
SÁU THÁNG.....	2 00

SÁU THÁNG..... 2 00

BỘ QUỐC-NGŨ VÀ LANGSA

Taxes.....	7\$00
------------	-------

SAN TANG..... 4.50

Vị nào muốn rao báo về việc mua bán hay là mua nhứt trình xin viết thơ cho M. Trần-đắc-Nghĩa mà thương nghị.

Mua nhật trình thì kể từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

Centho.—Imp. de l'Ouest

MỸ KỸ

TRƯƠNG-NGOC-GIU Propriétaire

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu ở đường Turc, số 16, ngang nhà hàng Mollet - SAIGON

Kính cáo cùng chư Quới-khách dặng hay, tiệm tôi có khắc con dấu bằng đồng, bằng bạc, bằng vàng, bằng sắt, bằng đồng, cùng chạm nhẵn hiệu -- có làm mộ bia chạm bằng đá cẩm thạch, có thợ họa chơn, chạm hình người mà vẽ: vẽ bằng dầu sơn vô hồ vẽ nước thuốc màu, hay là bằng mực tàu, hoặc bằng viết chì than--họa biển, liễn, tranh sơn thủy--theo rạp hát--khắc hình chơn dung vô bản đồng, bằng đá cẩm thạch để theo mộ bia trăm năm cũng chẳng phai--có thợ chạm các thứ cây danh mộc.

Như Quới-Khách nào muốn hỏi giá tiền về món chi xin gởi thư cho tôi, tôi sẽ gởi cáo-bạch (Catalogue).

TRƯƠNG-NGOC-GIU. Cẩn khải.

Phở cáo đồng bang

Kể từ buổi An-Hà An-quán, Tại Cánhthơ, tạo sáng đến rày, Lục-châu quân-tử, ơn dày Mãn-cần mua giúp, ngày nay thanh-hành, Thanh-hành dặng cửa hàng rộng mở Máy sấm thêm, thấy thợ tin rờng, Lành in chi thấy đẹp xong, Truyện, thơ, danh-thiệp, thiệp-hồng, thiệp-tạ

Toa, sổ, bộ, làm cang ký-lương, Chắc lại bền chẳng nhượng của người Nói chi sách dặng thì thôi!

Lương đa, lương bố, để dời ít hư. Sách in sáng, tình từ, Kim Túy, Tự điển cùng Sử ký Đại nam.

Tuần tra Pháp lệ, dạy kham, Cách thi hành án, thiệp làm rất hay.

Thước, viết nghiên sáng đây đủ hạng Thiếu chi đầu giấy láng, mực ngời;

Chức trao, nào phải những lời. Sang chơi 1 chuyển xin mời các ông

Tuy vật liệu, nay không dễ đủ, Bốn quán nào dám phụ ý ai,

Khó nhọc thứ mấy chẳng nài, Miếng cho đẹp dạ Quí-ngài là hơn.

An-Hà An-Quán Bđ Delanoue Cánhthơ Đón kính.

Tiệm thợ bạc

của M. CAO-VAN-HY
108 Boulevard Bonnard-Saigon

Tiệm này có bán đủ các thứ đồ nữ trang theo kiểu kim thời, xinh đẹp khéo lạ vô cùng; những là: vàng vòng, chuỗi hạt, hoa tai, cà-rá, giày chiến, neo xuyên v. v. kiến chạm rất nên huê dạng. Xin các bà, các cô hãy đến xem thử một lần thì biết.

Nay kính

Cao-van-Hy cẩu khải

Cáo bạch

Có bán cang viết "PORTE PLUMES A RÉSERVOIR" ngòi viết bằng vàng thiết cao "PLUMES EN OR CONTRÔLÉ"

14k không sét không mòn.

Có khẩu (AGRAF) một đầu thi bút viết, còn đầu kia thì viết chì

(PORTEMINE); có phụ thêm 1

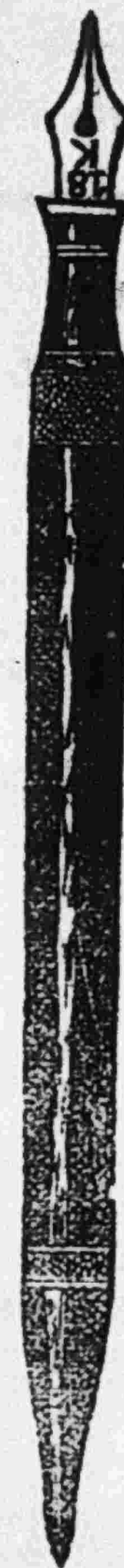
hộp nhỏ đựng năm cộng chi

để thay. Cây viết này nếu

gọn giữ xài mười năm

không hư.

Xin đừng tưởng rằng cây viết này giống theo cang viết năm cái, một đồng của khách

Mua về, nếu xài không dặng không xứng đáng với đồng tiền thì trả lại. Bốn hiệu sẽ trả tiền lại đủ.

Giá một cây là (có hộp, có comptegoutie) 4\$50

Mua nguyên lỗ về bán lại cá tính giá nhẹ hơn nhiều.

Cũng có trừ bán mực stylographique

bleue black thứ tốt

giá một ve là

0\$50

nhà in An-Hà CANTHO

NOUVELLE BOULANGERIE Française Chan Hưng Thai

RUE DU TRIBUNAL Cantho

Kính cùng quí ông, quí bà rõ: Tôi mới lập lò làm bánh mì kế bên tiệm đóng giày hiệu TÂN-THANG ở đường tòa Cánhthơ.

Bánh của tiệm tôi làm một ngày 2 lần: 4 giờ sáng ra một kỳ, còn chiều 1 giờ ra một kỳ bánh mới nữa

Tôi làm như vậy dặng có bánh mì nóng, thơm cho quí ông quí bà dùng cho vừa miệng. Tôi đã lập tại Saigon 1 lò làm bánh mì đã hơn 20 năm có danh tiếng vì tôi làm bánh kỹ lưỡng sạch sẽ lắm, nay tôi đến Cánhthơ tôi cũng giữ cách thức ấy mà làm cho vừa ý mỗi hàng luôn luôn.

Xin quí ông, quí bà mua ăn thử thì biết chớ không phải lời chuốt ngọt

Nay kính

Chan-Hưng-Thai

Nhà hàng hậu giang tại Mỹtho

KÍNH

Trình cùng đồng bang quí khách dặng hay: Hàng Hậu-giang là hàng của người Annam trong tỉnh và Langsa chung lập tại Mỹtho, nơi đường mé sông, gần cầu Tân tuần đã khai trương bán dặng mấy tháng nay. Cuộc thương mại của Hàng, cang ngày càng tấn phát, cang nhờ có đồng bang vị tình lui tới.

Tại Hàng có bán đủ thứ hàng hóa, hàng tây, hàng bắc, hàng tàu, nhiều, lành, xuyên, nhuộm thiết tốt, dù giấy, đèn, xà-bong, thuốc hút, đồng hồ vàng, bạc hiệu Lip, vắn vắn, còn nhiều thứ hàng hoá-khắc nữa kể không xiết.

Vậy xin mời quí khách có dám tiếp chi, hoặc khi nào có dịp chi qua chợ Mỹtho, xin vui bước ghé lại Hàng thì rõ biết.

Xin quí Khách nhớ một điều là Hàng này của người đồng hương ta công lao lập ra. Mua một món chi giùm cho Hàng đầu nhỏ mọn bạc nào, thi cũng là giúp cho người quê hương aенеuộc tranh thương cùng ngoại quốc. Đó là

gương lối cho người Nam ta, để cho nhà em nường theo mà lần bước vào cuộc lý tài, hầu dặng tranh chút lợi quyền cho quê vức.

Được như thế thì chẳng bao lâu đồng bang ta sẽ chung hưởng mỗi lợi trong bốn xứ.

Nay kính,

Quán Lý Hậu-giang đương hàng

Mỹtho.

Nguyễn-lân-Thạnh.

Ngò cùng lục châu

Tại nhà in Hậu-giang (Cantho) có bán thứ Carnet để dưng giấy bạc mới bày như giấy 0,10 0,20, và 0,50.

Vậy quí vị nên mua 1 cái để dưng dưng giấy bạc ấy, đã tiện mà lại khỏi thư khỏi rách.

Giá bán thật rẻ mỗi cái 0\$20 mà thôi

Nhà in Hậu giang

Kính cáo

Một việc khá lắm

Có quan Giám-đốc Quesnel sáng lòng muốn bán hai sở ruộng của ngài, ở tại Tháp-mười Mỹtho, sở thứ nhứt được 46 mẫu, ở dựa mé kinh, sở thứ nhì được 246 mẫu, ở dựa mé kinh lớn kêu là kinh Tổng-đốc Lộc, kinh này xáng mới vét lại lớn lắm, bề ngang chừng 40 thước nên tiện bề chở lúa ruộng lắm, và như muốn chở lúa thăng lên Chợ-lớn đi ngã sông Văico cũng dễ lắm.

Hai sở ruộng ấy đều là đất thuộc tốt lắm, chẳng còn phải tốn công khai phá chi nữa hết; lại sáng trong đất có mười ba cái địa, cá rất đại lợi. Có một sở đất khác kể cận với hai sở ruộng nói trên đây, chừng 300 mẫu, nguyên là của hiệu Speidel đã bị nhà nước tịch thu lại và có lẽ trong một ít lâu sẽ giao giá bán. Hai sở ruộng của quan Giám-đốc Quesnel, huê lợi mỗi năm chừng 12 tới 15 ngàn giã.

Ái muốn mua hai sở đất ấy xin gởi thư cho quan Giám-đốc Quesnel tại Saigon, hay là gởi cho sở Nhứt-trình An-hà tại Cánhthơ mà thương nghị, và đến xem bản đồ thì hiểu rõ

Cac nhà Annam

TRAITEMENT ANTIPHTISIQUE

ET DES

MALADIES DE POITRINE

Aiguës ou Chroniques

Toux, Rhumes, Bronchites, Crachements de sang, Affections de Voies respiratoires, Asthme, Catarrhes, Irritations de la Poitrine, etc.

PAR LE

BRONCHOSÉRUM

On trouve le **BRONCHOSÉRUM** dans toutes les bonnes pharmacies de France et des Colonies.

Pour le gros s'adresser à:

Scgedrof, 7, Rue Jules César. — PARIS

POUR L'INDOCHINE

Pharmacie normale — H. DE MARL, Saigon

Seul dépositaire

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LỢC-LONG Tự Nguyễn long Thao Ở tại chợ Lái-thieu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 3 năm ở phía sau phố chợ, đường xe hơi Saigon Thu-dau-mot, có đóng sẵn đủ bàn ăn dài mặt gỗ liền từ 1m40 cho đến 2m20, bệ ngăn 0m80 cho đến 1m15; bàn ăn chế kiểu tứ linh (long, lân, qui, phụng), bàn ăn cửa cuốn 1,8 trạ cho đến 2 trạ, vì bàn ăn mặt đá, bàn tròn mặt cốt xây, chường chạm tam lân từ 1m55, có thứ 5 trạ góc chạm giấy lá tày, bàn rượu (table d'apéritif), bàn khách (table de salon) bàn viết (bureau) bàn rửa mặt (table de toilette) bàn nguyền, tủ áo treo, tủ

áo kiêu, tủ thờ cầu biển liêu tranh thờ kiêu và sơn thủy chữ ọc chữ vàng, ghế ngồi mặt tròn, mặt trái đào, mặt dẫu, và có đủ thứ đồ tiện: những là chường đèn, đài hộp, khay, kỷ, văng một, văng hai, văng ba, văng tư hết thấy đến làm bằng cây danh mộc, chế theo kiểu kim thời tron bèn, chắc chắn và bán giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có dọn thêm một tiệm ngánh có bán đủ thứ rượu và đồ danh mộc thứ cần thứ tron đến có đủ.

Kính xin chư-tôn quý-khách thừa diệp nhân du xin ghé lại tiệm tôi muốn mua đồ làm sảng hoặc là đặt mướn chích trong nhà thì tôi sẵn lòng mưu mả làm cho vừa ý quí ông.

NGUYỄN-LONG THAO

Chủ tại kinh đạo

AN HÀ NHỰT BÁO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

MỤC LỤC

- 1— Con đường thuận tiện
- 2— Tiếp luận lời tối hậu
- 3— Đám táng trọng thể
- 4— Quốc trái 1920
- 5— Yết thị

- 6— Lời biện bạch
- 7— Lời cảm tạ
- 8— Nam-kỳ thời sự
- 9— Oan truyền Ngọc-Hạnh

Con đường thuận tiện.

Đời càng phát minh chừng nào, thời con người lại càng lo phương kim thể mà vung-bối nên kinh-tế lý-tài cho dặng vững bền chừng nấy. Phát minh, phát minh, hai tiếng ấy đối với vùng đất Namkỳ ta, tưởng khi vừa được bách phân chi nhứt nhĩ. Nhưng trông ra thật cũng rất mừng thầm, vì nếu chẳng nhờ ánh đuốc của đảng anh ta, thời chắc hằng lúc nầy ta cũng còn ngơ-ngẩn sụi sụi trong huốc đường tiến hoá lắm.

Nước dặng mau giàu, xứ dặng mau thanh là cốt ở nơi đường giao-dịch mà ra. Dầu bộ, dầu thủy cũng thế, nếu con đường giao-dịch chẳng thông, thời muốn điều cũng như đó mà phải chịu thiệt-thời trở-ngại.

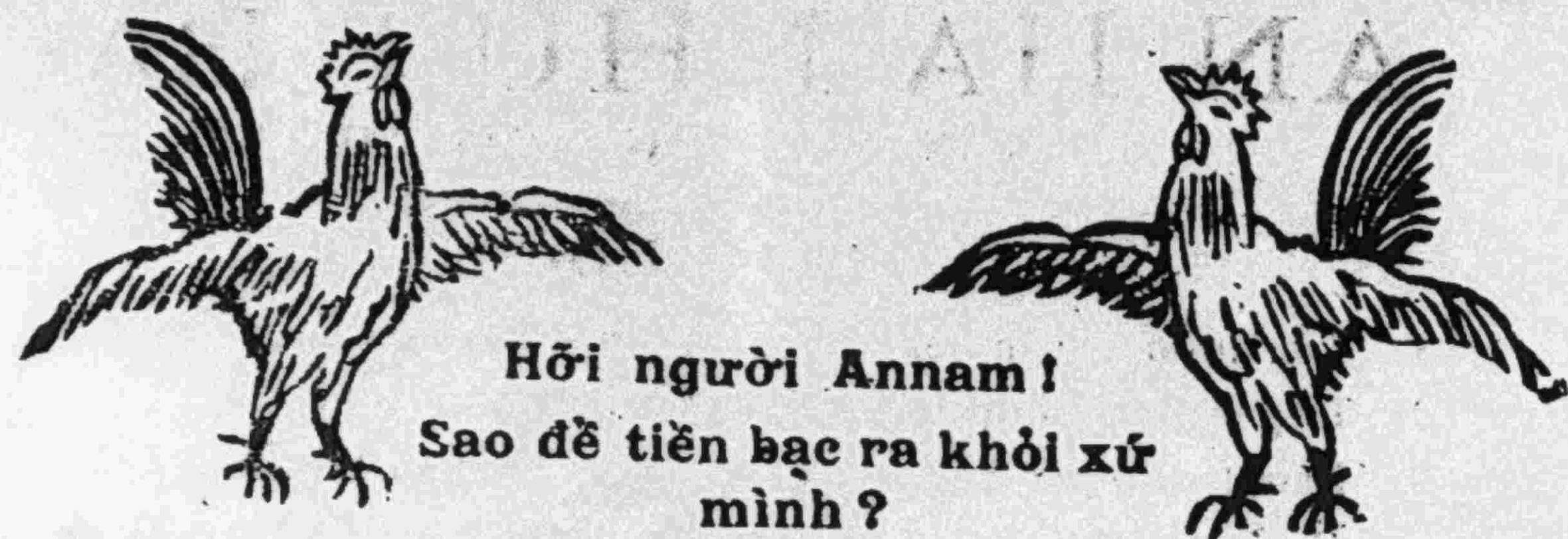
May-mẫu thay cho hạt Cánhthơ tại tiện lợi thay cho miếng Hậu-giang tại từ bao giờ đến bây giờ nếu muốn đi từ Saigon đến Cánhthơ, từ Cánhthơ đến Saigon thời ít gì cũng phải mất trọn hai ngày với một đêm mới về đến nhà được; mà từ bây giờ dờ về sau nầy lại có thể giao-thông chóng hơn, chỉ trong khoản một ngày là đi đến nơi về đến

chốn. Cách đi ấy là đi bằng xe ô-tô.

Xe ô-tô nầy của hãng S. T. A. S. O. Cánhthơ mới lập vừa hoàng-thành, đã khởi chạy từ ngày 1er Décembre 1920 cứ ngay chuyển xe lửa thứt từ Saigon đi Mỹtho, ngồi thẳng đến ga Trung lương thời xuống. Tại đó có xe ô-tô rước chạy luôn ước một giờ đã đến Cái-bè. Từ Cái-bè qua Vĩnhlong đi đàng bộ chưa tiện nên phải tạm bỏ xe ô-tô xuống ca-nốt, ngồi cũng ước một giờ thì đến. Đến Vĩnhlong rồi thì lại có ô-tô chực rước bộ hành đưa thẳng đến Cánhthơ bên kia sông ngó ngay qua thấy Châu-thành, thời có đồ-hơi đưa ngan qua sông Bassac. Tóm lại ở Saigon khởi đi từ 6 giờ mà 11 giờ lại đến Cánhthơ; trong khoản ấy tưởng cũng đã quá mau rồi nếu có muốn trở về cũng vậy.

Xem đây thì đủ thấy đường đi thật dài ghè mà chỉ trong một ngày đã về tới Mỏ mang thay!

Vậy nên ngày 29 Novembre rồi đây Hội có mời quan Thống-đốc Nam-kỳ Quesnel, ông Texier quan Chánh Bác-vật ông De Lachevrotière, Chủ-bút báo Impartiale và ông L. Heloury báo L'Opinion đều xem công cuộc của Hội lập thành.

Hỡi người Annam!
Sao để tiền bạc ra khỏi xứ
mình?

Hãy dùng thuốc hút hiệu **CON GÀ** thuốc chưa vấn
và vấn rồi

VÌ THUỐC NÀY NGON HƠN HẾT.

ĐÃ THƠM THO LẠI GIÁ RẺ HƠN CÁC THỪ KHÁC.

Thuốc CON GÀ trồng tía tại xứ Đồng-Dương

Nên giúp hội *Société des Tabacs de l'Indochine*,

66 Boulevard Bonnard. — Saigon

hầu giúp muôn ngàn người Annam.

Khi xe lửa vừa đến Trung-Lương
thời có M. Biancardini Chủ hãng S. T.
A. S. O. đem hai cái xe hơi chực rước.
Đến Cái-bè sang qua canot chạy ngà
kinh Cái-Muối tới Vinh-Long có M.
Gallois Montbrun là quan Chủ-tỉnh hiệp
với M. Mandon quan Bác-Vật sở Tạo-tác
và M. Vimont quan Phó-bố Cánh-thor đến
nghênh tiếp các thượng quan. Khi tới
Cánh-thor rồi thời có M. Tholance quan
chủ tỉnh Cánh-thor chực rước.

Dùng bữa tại nhà M. Lortat-Jacob,
rồi thời đi viếng hãng đến 3 giờ trở về,
8 giờ đã đến Saigon.

Giá tiền xe và giờ chạy do theo bản
dưới đây:

Khởi chạy từ 1er Décembre 1920

Giá tiền Từ Trung-Lương đi..7 giờ 35
2\$00 tới Cái-bè.....9 giờ

3\$50	tới Vinhlong.....10	giờ
4.50	tới Cantho.....11	"
Kiếp với tàu lấy thơ đi Longxuyên 3 giờ		
"	Longmý 3 giờ 30	
"	Soctrang 3 " 15	
"	Bacieu 5 "	
Ở Cantho đi.....12	"	
Tới Vinhlong.....1	" 15	
Tới Cái-bè.....2	" 15	
Tới Trung-Lương.....4	"	
Kiếp với tàu lấy thơ Saigon....6	" 20	

Có một chuyến xe riêng, (có bộ hành
chạy, không bộ hành thì không chạy.)

BẢN ĐI

Đi từ Cantho.6	giờ	giá
tới Vinhlong.....7	" 30	3\$00
" Cái-bè.....8	" 50	5.00
" Saigon.....11	" 30	7.50

BẢN VỀ

Từ Saigon (tại nhà hàng Continental)
2 giờ 30

có hãng ngành và
người thay mặt trong
cả hoàn cầu

Descours & Cabaud

PRODUITS METALLURGIQUES

Vốn 40 triệu quan

Số 1, Quai de Belgique Saigon

BÁN SỈ — BÁN LẺ

Hãy đến viên kho chúng tôi hay là viết thư hỏi giá: Đồ khí dụng trồng tía.
Cây ruộng, cây xới đất, cúp, rựa, cuốc, ván... ván...

Xương lán (Tro vôi ruộng)

Đồ dùng cho những người làm việc làm.

Đồ dùng cắt cỏ, sắc đồ dùng đúc sừng, da.

Ciment Tonkin (có trữ hầu tại hãng này mà thôi), gạch và đất xây lò, đồ thứ bơm
(pompes) ống đồng và sắc, xe rùa và đường rầy hiệu Decauville (matériel Decauville)

Đinh ốc, bù lon (boulons), giây kẽm, mảnh mảnh đúc, giây cables, giây gai
vì xe bò, sắc làm nhà, đồ dùng trong nhà bằng đồng vàng, mảnh, mảnh, sơn,
đầu trong, đèn khí đá. Tủ sắc tốt không cháy và cây khóa không được hiệu "Le
Gaulois" tốt hơn hết, ghế bàn hiệu Thonet, thuốc súng.

tới Mytho..	4	giờ 30
tới Cái-bè	5	" 30
tới Vinhlong.	6	" 30
tới Cantho..	7	" 30

Như trong xe chở có 3 người hành
khách thì mỗi người phải trả trội thêm
0\$50 nữa.

Phải mua giấy tại nhà hàng Con-
tinental trước 11 giờ trưa

Ước chi nhà có việc nên lưu ý đến
hãng xe hơi này, trước là cho cuộc giao
dịch được thuận tiện miệng trường;
sau cùng hữu ích cho mình là bớt tốn
ngày giờ cùng những tiền chi phí.

A. H. N. B

Tiếp luận lời tôi hậu của ông Trầu-văn-Chim

Mấy lời tôi hậu ngộ cùng oác bạn
đồng-nghiep của ông Trầu-văn-Chim,
Chữ bút Thời-báo viết trong số báo 143
đọc suốt bài rồi, tôi lấy làm ưng dạ.

Vậy vì tình đồng-nghiep, tôi lại xin
gợi điều theo đây để bày tỏ cho cặng lời,

Hãng này bán giá
rẻ hơn hết trong
miền cực Đông.

hầu giải cái tiếng: MUA NHỰT TRÌNH ĐĂNG
NGHE MẮNG LỘN, của phần nhiều chữ độc
giả đã phản-nản.

Đồng-nghiep cho vàng: lời phiên
trách ấy đích đáng vô cùng. Quả vậy.
Tôi cũng đã công nhận như thế. Nhưng
mà: nghề viết báo nếu phải là một nghề
để thiên hạ trông vào cho là: mắng lơ
nhau, thời tưởng khi ai là người đã có
cứ chỉ như thế cũng nên quần bút đi
rời, còn mong gì nghị-luận?

Mắng lơ, mắng lơ, hai tiếng ấy, nếu
chẳng phải tánh con út thời là tật xấu
của bọn hạ lưu. Ôi! thật là xấu hổ!!!
Điều ấy quả là điều mà bọn tánh hằng
đổ-ky luôn, từ buổi cầm cây viết để vào
tờ báo vậy.

Cùng nhau một nghề viết báo, theo
lời đồng-nghiep nói rất phải, thì đã biết
ai giỏi dở thế nào, chẳng đợi tranh
trường tranh đoan.

Nhưng nếu tranh trường tranh đoan
mà cứ lấy chánh-bý, hoặc vì công ích,
thời dầu có tranh đến đâu tưởng cũng
vô cang; chẳng những vô cang mà lại có

ích cho xá hội. Song xin đừng bươi móc tư sự của người, ấy là điều cần nhứt. Đả rằng tai mắt xới đời thời chẳng bao giờ mang tánh ấy. Lấy lẽ công bằng mà biện bát đó là câu ích quốc lợi dân.

Các bạn đồng nghiệp ôi nếu muốn thoải lòng mà tìm lấy vít người, thời tưởng khi ông Hàn-tín xưa có sang cả đến đâu, cũng nguyên là một kẻ lòn tròn giữa chợ; mà ông Mái-thần có vinh-hạnh thế nào thời cũng chỉ là một gã hái củi hàn vi kia. Đường đời lắm nỗi cam go, thử hỏi: ai là đặng năm vườn? ai là đặng bảy tròn? xét kỹ lại mà coi: gặp vận đen: lòn tròn ấy tưởng cũng chưa phải là xấu-hổ, còn chẳng đến thời, đi hái củi, há cho rằng: nhục-nhã lắm sao???

Chẳng phải một nước Nam ta mà thôi bất luận là người xứ nào, vinh nhục nó xây vào, ấy là thường sự vậy. Mà sao đến như một câu chuyện nhỏ mọn là sự mượn QUẢN, lại cũng chẳng bỏ qua, đành viết ra mà ngạo bán bạn mình như thế...? Than ôi! bụng dạ đường ấy! bụng dạ đường ấy...!..đáng buồn thay!

Cùng như ông kia vừa rao; sẽ có bán hình... mỗi tấm một đồng, thời ông nọ lại ngạo rằng; in hình lật-đật, hình chúc-chích gặt thiên hạ mà bán. Ôi! sanh nhảm thời đời này mà rui cái thân thể ta có hơi u ám-thấp, đen-đúa tặc cũng phải bị chúng chê cười, thật lấy làm khó liệu!

Ài là người đã chất chứa đầy trong óc cái tánh kiêu như ngạo vật đó ôi! xin chừa chừa bớt!

Nói cùng mà nghe: ước như ai đó cũng da đen, cũng mặt nám, chừng ấy thì ai đó mới tỉnh sao? Kỳ thay! tánh ấy càng một mảy hơn nữa.

Vậy tôi xin vô lễ đề lời hiệp cùng ông Trần-văn, hầu tỏ vấn tặc rằng: từ đây, nếu có xảy ra những câu chuyện chi phi lý, thời hạn mình cứ vạch ngay ra; song ngoài cái lời khiêm-nhường, cùng các lẽ chơn chánh, tưởng khi chẳng khá kẻ vạch những việc tư của người, vì những việc ấy chẳng những chẳng bỏ ích gì cho sự phải quấy này, mà nếu nói dây-dừa ắt thành ra xích-mịch, đã xích-mịch nhau rồi thời còn kể chi là lời thanh liếng tục.

Chung cuộc lại cũng chẳng khỏi mắc cái câu của chư-độc-giả phiền rằng: mua nhứt trình đặng nghe mắng lộn.

Ấy vậy: kể từ ngày này dờ về sau: nếu trong việc công ích mà có xảy ra những cơ vô lối, những tánh đáng khinh bỉ ấy, thời ai là người khởi đầu, xin các bạn đồng nghiệp cứ kêu đích danh rồi cho người ấy là đưa trẻ nên năm, là phùng bay thù vật. Cái mặt đó chỉ đáng cho ta nhổ nước miếng lên trên, đừng ai ngó đến.

T. Q. TIẾN

Sách «Thường-Dụng»

Sách này dạy cách làm các thứ giấy tờ theo phép, cách lập hương hỏa, phá hương hỏa, tờ bán đất, tờ mua, mãi lai thực, bán trâu bò, nhà, cửa, v...v... Nhiều đoạn hữu ích kẻ chẳng cùng. Vậy xin chư ông mua mỗi người một cuốn, để trong nhà phòng khi hữu sự.

Có trữ bán tại Nhà-in Hậu-Giang (Imprimerie de l'Ouest) Cantho, giá 2\$ 00 một cuốn phụ thêm 0\$ 24 tiền gởi.

Ài muốn mua, xin gởi thơ và mandat cho M. Trần-đắc-Nghĩa, Quản-lý nhà-in Hậu-Giang Cantho, thì sách sẽ gởi lại lập tức.

Đám táng trọng thể

Ông Trần-Đắc-kêu là Bang-Tới là linh nghiêm thân của M. Trần-tấn-Thạnh Hội-dồng địa-hạt, diển chủ tại làng Trường-thành (Cántho). Ông từ trần ngày 2 Aout 1920, hưởng thọ được 80 tuổi, xất ông quản đến ngày 3 Décembre 1920, 3 giờ sớm mai an táng.

M. Trần-tấn-Thạnh và gia-quyển bày cuộc báo hiếu rất trọng hậu, trước nhà tư có sân rộng lớn, cất 2 cái nhà để tiếp rước quan-khách, ngoài nữa thì nhà tạm để linh-cữu của ông tại đó. Bên tả, nhà để cho Thoàn-sur thuyết lễ trai đàn, bên hữu: nhà đãi cơm thí lễ ai đến xem lễ bữa được vào đó mà ăn. Máy cái nhà này, tuy là lạm tạo nhứt thời, song cách chưng dọn sạch sẽ, trên plafond có vẽ với cảnh-vật san-thủy rất khéo, ai trông vào cũng trầm-trố khen ngợi, hỏi ra mới rõ chính ở tay thợ điêu bút-họa.

Từ tấn chi táng, tính tròn 4 tháng. Song nhứt là bốn ngày sau là 29, 30 Novembre và 1er 2 Décembre thì dời linh cữu ông ra nhà-thính, đặng thân bằng quyến hữu đến phúng điếu, có thỉnh đồ âm-công của M. Huỳnh-tri-Phú ở Chợ-lớn đến, nghe nói sở tốn hết 900\$, có rước nhạc fanfare Sersot và mướn máy đèn diển ở Saigon xuống cho chạy trong nhà ngoài dăng thăng ra tới huyết-mả, đèn diển sáng trưng ban đêm đường thể ban ngày. Dưới bên có chưng 3 dăng Thủy-lục, đèn đốt nhiều kiểu, xa trông như lầu mấy tầng cao, giữa có đỉnh chữ "táng tri kỳ ai" "tế tri kỳ nghiêm", xem rất thích hợp thời-nghỉ của 1 đám xá!

Thiên hạ gần xa náo-nức đám táng trọng thể này, nên tựu tới xem thật là

đông, dưới sông thuyền bè chật cứng như nêm, trên bờ người ta chen chơn không muốn lọt. Cuộc này thật chẳng khác nào một cuộc lễ chi lớn tại làng Trường-Thành vậy...!..!

Bữa 2 Décembre, 8 giờ tối có viên quan chức sắc các ty các sở ở Cántho đến diển lễ, có quan Phó-Bổ Vilmont và phu-nhơn dự chứng. Còn từ bữa đi quan ra nhà thính đến bữa táng, tức là bữa 2 Décembre, nào thân tộc, nào bằng hữu niệm tình phúng điếu phan tru, kẻ đi gián-đối hoành-bi, người thì hương-đăng trà quả, v...v... Một điều đáng ngợi hơn hết là đám xá của ông Trần-lão đầy dẽm có hơn 30 cái couronne, phần nhiều toàn là cao giá, vốn của các nhà sang trọng quờn trước đem diển tang. Xem đây cũng rõ Trần-gia đặc-nhơn tâm là thế nào?

Đúng 3 giờ sáng phát hành, chẳng cần nói lễ khi chư-độc-giả cũng rõ linh cữu của ông tốt đẹp là dường nào cho xứng đáng với dăng đồ âm-công của M. Huỳnh-tri-Phú..!

Các lễ thuyết xong, 2 tướng múa phá quân trừ tà, kẻ đạo tùy vào đệ linh cữu lên đường, có viên quan quới chức bằng hữu quyến thuộc theo đưa đón rất đông. Từ nhà đến mộ chỉ chẳng xa, độ chừng 6, 7 trăm thước, đường dọn rộng rãi đèn diển sáng ngời, bởi thiên hạ trùng trùng, nên đường tuy rộng, song rồi phải chen nhau mà đi mới đặng.

Nhà mộ thật là cao tốt chắc chắn vô cùng làm toàn bằng béton armé, dưới huyết cũng vậy, tưởng khi đến mấy trăm năm sau dấu mưa dấu nắng chẳng hề hề-hảo đến mộ của ông đặng. Tục thường vi: Sống dặng cái nhà, thác dặng cái mộ, chí ư ông Trần-lão tiên-du lúc sanh thời: cửa nhà phú túc, khi

một hậu mô mà đẹp xinh, dường ấy còn cái chi là hạnh phúc hơn nữa:....! Linh hồn ông chôn Dạ-dài xem thấy chỗ ông gởi xác được xinh đẹp chắc-chắn đời đời như thế, tưởng khi ông cũng vui mừng khoái lạc vậy...!

Lúc hạ linh cữu xuống huyệt an bày, thì có quan Huyện Trương-văn-Ngã Chủ-quân Ômôn bước đến cầm một tờ giấy trong tay, trước khi đọc, quan Huyện có lời đôi lời vắn tắt như vậy: «Tôi chẳng phải đến đây mà làm một bài văn điếu chi, song nghĩ vì ông Trần-lão đây, lúc sanh tiền có lòng hảo nghĩa dựng cho sở Nhà-Thương Ômôn một số tiền 6.000\$ dựng giúp cho hội lập thành. Nay ông vẫn cảnh qui thân, nên tôi xin thay mặt cho dân cư trong quận tỏ lời thương tiếc cảm nghĩa ông vậy.» Kể đó quan Huyện tiếp đọc một bài như vậy:

CÁC ÔNG, CÁC BÀ,

Trước giai-phần ông Trần-lão tiên-du, tôi xin phép các ông, các bà cho tôi tỏ đôi lời thương tiếc.

Ông Trần-Lão sanh trưởng tại tỉnh Phước-Kiến (Trung-huê) đến làng Trường-Thành khai sáng cơ đồ. Ai ai cũng biết ông là người cự-phủ lại thêm từ-tôn miên-dê. Tánh tình ông thiết tha từ không kiên, chẳng lẫn, tổng làng chòm xóm thấy yêu thương. Lúc ông ra làm Ban-Trưởng hàng giữ nét trung thành. Mấy kỳ quốc-trái ông tỏ dạ bù chi chẳng chút nào dùng thẳng. Thiết kế làm phước ông khẩn khẩn chẳng sai. Mới đây ông dựng cho sở Đường-Hương Ômôn sáu ngàn (6000\$) người bạc hầu cất nhà Báo-Sông, để dấu tích thương người Bôn-xứ, tỏ ý giúp kẻ Bôn-nhơn.

Ông Trần-Lão thiết là người đại độ. Dầu ông có tách miếng di lộ di nữa, đều phước thiện của ông để lưu truyền bá tánh ngàn thu cảm cảnh.

Nay âm-dương tương cách, không thể dời mất ra còn, vậy chúng tôi đến đưa xác ông đây, thành tâm khấn cầu cho ông thoát kiếp Trần-gian, an vui nơi tiên cảnh.

Quan Huyện đọc giở lời, rồi ai lấy lần lần lui gót ra về.

Trộm xem các cuộc tốn phí tưởng chẳng ít ỏi, phỏng ước có trên 50 ngàn người bạc. Thật là một đám táng rất trọng thể.

Mạnh-Đức

Tin mừng

Bôn-quán hay tin rằng: ông Huỳnh-ngọc-Bình nguyên Phủ nhứt hạng hối hưu tại Băch-lieu mới vinh thăng chức Đốc-phủ-sứ hăm.

Vậy Bôn-quán kính lời mừng cho quan Đốc-phủ đang tước vị cao thăng.

A. H. N. B.

Quốc-trái 1920 lợi 6 phân kết quả

Saigon-ville.....	8.025.500	quang
Cholon-ville.....	137.000	"
Băch-lieu.....	696.450	"
Barja.....	72.450	"
Cap Saint-Jacques...	132.600	"
Bentre.....	295.900	"
Biên-hòa.....	179.600	"
Căntho.....	662.250	"
Chaudoc.....	187.850	"
Cholon (province)....	392.850	"
Giadinh.....	286.180	"
Gocong.....	513.800	"
Hà-tiên.....	34.700	"
Longxuyen.....	690.200	"
Mytho.....	358.100	"
Rachgia.....	257.100	"
Sadec.....	307.150	"
Soc-trang.....	609.600	"
Tanan.....	159.400	"
Tay-ninh.....	58.200	"
Thu-dau-mot.....	201.400	"
Travinh.....	1.400.000	"
Vinhlong.....	590.650	"
Poulo-condor.....	56.400	"

Cộng.....16.005.330 quan⁸

Yết thị Thuận mãi

Định đến ngày thứ năm 23 Decembre 1920 10 giờ ban mai, tại Cantho nơi phòng-văn quan Chánh-lục-sự G. Gaudin sẽ giao giá bán ba mươi lăm sớ đất cộng là 350h 84a 83 tọa lạc tại làng Hòa-mỹ, Song-mỹ, và Trung-lưng (Cantho) của M. Jacques Võ-văn-Tài.

ĐỊNH GIÁ LÀ: 20.000\$ 00

Và một sớ nữa 302h 10.00 của M. Henri Võ-văn-Sanh tọa lạc tại làng Hòa-mỹ (Cantho).

Trên miếng đất này có một cái nhà vừa lúa, bấy căn lợp ngói có mua và bàn bằng gỗ và bằng dầu, một hiếc sàm-bàn và đồ làm ruộng

ĐỊNH GIÁ LÀ: 20.000\$ 00

Ngoại trừ mấy sớ đất và đồ đạc kể trên đây, M. Jacques Võ-văn-Tài và M. Henri Võ-văn-Sanh cùng bằng lòng để luôn cho người mua lúa ruộng và tiền lúa phát trước cho tá điền ăn làm mùa ruộng năm 1920-1921

Ai mua được hai lô đất nói trên đây được phép trả một phần ba giá mua trong tháng, sau khi sự mai nầy và hai phần ba trong tháng sau khi mùa màng rồi, nghĩa là trong tháng năm 1921

Ai muốn hỏi đều chi, xin do nơi phòng-văn quan Chánh-lục-sự G. Gaudin ở tại Cantho.

M. M. Henri Võ-văn-Sanh và Jacques Võ-văn-Tài xin mời các đứng điền chủ với các vị muốn lập sự nghiệp to tát, đến xem ruộng và mùa màng năm nay, của mình. Mấy sớ đất ấy đều cây-cây rồi hết

và lúa tốt lắm, có kinh, tiện bề chuyên chở, vì nàom muốn làm công việc lớn, xin mời đến xem mà dùng nếu bỏ qua cuộc nầy rất uổng.

Lời biện bạch

Ông Chủ-bút

Kính thăm ông an hảo, tôi có được quí báo An-Hạ số 189, nơi đề mục "Lời nói thật tục" ký tên Ngọc-Diệp, kích bát ông V.... (Caibe) nào đó, xuất ngôn vô độ v...v...

Lại có đem tên M. cựu thôn Kiên và tẻ là chứng mục-kích.

Việc ấy không quá như vậy. Văn ông V... từ lại Caibe, cách cư xử đối với đồng bang tại xứ nầy thì ai ai lại không chán vì những đê ý cường quyền khi công lý. Song nếu Ngọc-Diệp muốn kích bát ông V thì hay hơn là viết 1 phong thư không niêm (lettre ouverte) phân làm 2 bản, một bản gởi ngay cho ông V... mà tố cáo cái lỗi của ông đã làm, nếu ông không trả lời, hứa chữa tính củ thì Ngọc-Diệp sẽ gởi bản kia mà cạy các báo bài bát giùm, phổ trương những đêu hành chỉ vô-sĩ của ông V.... chẳng là rõ ràng hơn!

Có đâu muốn kích-bát người, rồi lại viết bài nói vòng vòng, không dám quyết đoán lại không để đích danh mình! Làm cho kẻ không lương tâm đó, đã làm lỗi thấy người biện bát họ một cách kỳ quái (viết tác tên kẻ bị bài bát, dấu tên người viết bài) thì dấu như tẻ đây là người làm việc quấy đó có đọc bài như vậy, cũng không nhận, và lại chối rằng: Nói tên V... nào đó, chứ phải tôi đâu»

Và lại, tẻ chưa hề có việc gì phải đến nhà công An-bình-Đông mà hay việc ấy; nếu làm cảnh mà tẻ có gặp ông V... đó, nói năn cớ càng thô lỗ, khinh nhục các nhà soạn báo, tất nhiên tẻ phải ngay mặt phẩu đối với ông cách kịch-liệt. Bỗng nói khi đó có tẻ, tại tẻ nghe, mắt tẻ thấy, mà lại lớt lét ra về rồi tỏ vẻ với Ngọc-Diệp hân Ngọc-Diệp đặc bài hay mà bài bất thì tẻ ra tẻ cũng một thứ như nhuộc, khiếp nhược, mà người Langsa thường gọi là lache đó khác nào.

Tẻ không phải sợ chi ông V.... mà chạy chỏi. Song mỗi sự trên đời, đứng rầu mây phải cư xử cách nào cho mình mình bạch bạch, hầu mới thoát khỏi câu: « NHƯ NỮ THƯỜNG TÌNH » cho! Phần riêng tẻ rất phục ý kiến của Ngọc-Diệp, hay gánh vác việc đời, nên mới biện bất ông V.... trót mấy tuần.

Tại Cái bè ai lại không ghé-gớm cái máy hành tàng của lão Thấy thuốc kia, song đã gọi lão là kẻ ám-mùi thiên-lương, thì còn mong gì cho lão thanh ngộ mà nghị luận.

Vậy xin người Ngọc-Diệp nhớ mà đích chánh giùm việc ông V... mở lời thô lỗ nhục các nhà soạn báo tại nhà công An-bình-Đông, thì chưa biết có M. Kiên hay không, chớ tẻ thì không có. Song lão thấy thuốc nói phách khi thì mấy tay viết báo thì tẻ có nghe kẻ thuật đi người đọc lại và tại Cái bè, rục rục tiếng thiên hạ xầm xì! Chớ hỏi ông V... nói chi chi đó không có tẻ HIỆN DIỆN»

Cao-bái-Đề — Phú-sơn, — Cái bè

Tiếp đăng lời biện bạch của M. Cao-bái-Đề, Bồn-quán cứ nguyên văn mà đăng hành; vậy xin ông Ngọc-Diệp đích chánh giùm kẻ khó phân đen trắng.

Bồn-Quán

Lời cảm tạ

Năm 1916, Chánh phủ Đông-Pháp mộ lính qua giúp việc bên Quí-Quốc. Khi ấy tôi đương niên làm chức Hương-chức làng Đông-phú xin ứng mộ; anh em trong làng tình nguyện đi theo 30 vị. Thật là sung sướng.

Ông Chánh-tổng sở tại Phạm-quang-Huy, ông Đại Hương-cả Phạm-quang-Trình có lòng thương và Hương-chức Hội-tể đại tiểu tân cựu cảm nghĩa. Thấy dân chịu là nhà vì nước, quyết đến chốn tiền bay đạn lạc; nhóm lại đầu tiên tay nghinh thỉnh sắc thần về công-sở, mượn hát bộ hát ba thứ vái vang với thánh thần và tuyển hành bọn tôi đi đấu quân cho được công thành danh toại, đi bằng an về cùng bằng an, áo giáp về làng cho tỏ tông vinh diệu.

Khi bọn tôi lên Saigon, Hội tuyển lính lựa lại bắt hết 15 tên, còn 15 tên kẻ nhập đạo lính chiến người về đạo như công. Trong 15 vị sang Âu-châu giúp Mâu-quốc, tính lại gần năm năm kẻ ở chiến tràng người vào công-xưởng cho đến ngày tang khói lửa, cả thấy đều mạnh giỏi, chẳng mất một người về làng đủ mặt.

Ai ai cũng vui vẻ cho bọn tôi thoát từ về cầu: Cổ lai chinh chiến kỷ nhưn hồi.

Cho nên ông Phạm-quang-Huy, ông Phạm-quang-Trình và Hương-chức bảy

còn nhớ cơn đại biến kêu dân ra giúp nước, còn lúc thái bình không lẽ làm lơ công người lao nhọc làm việc ích chung. Mới xin phép quan chủ-linh muốn hát bộ hát tại đình Đông-phú hôm ngày 17 và 18 tháng 9 Annam, trước tạ ơn thánh thần sau mừng cho lính về làng lập được chút công.

Tôi xin vô lễ thay mặt cho bạn đi tây trong làng; đứng ra tạ ơn các ông các bà các cô háo tâm tâm cho chúng tôi được về vang đường ấy. Chúng tôi hết lòng cảm ơn và mến nghĩa.

Cảm ơn chư vị;
Đại lượng thương dân;
Xử vẹn nghĩa nhân,
Trọng chung trọng thi;
Vàng trăm lượng chưa chi là quí,
Được một lời giá đáng ngàn vàng;
Sanh nhờ làng từ cũng nhờ làng,
Huyện tuy mắng nha môn chẳng mắng;
Nghĩa dân đi đường tên mũi đạn,
Hội-tể đưa hậu trọng quả chùng;
Chén khải-hoàn có bác vui mừng,
Rượu cộng lạc tớ thấy vui vẻ;
Ná kia không bẻ,
Chim hết mặc dầu;
Thọ ơn này sẽ nhớ giải lâu,
Đầu mắng kịp chưa quên Đông-phú.

HUY TÍN NHỰT THU

Trước lâu như một quí hơn vàng,
Ơn nặng đường này đã nặng mang.
Đạt pháo lành lời từ Á-Việt,
Xông tên cam chịu đến Âu-bang.
Đưa dân buổi trước kèn reo dậy,
Rước lính hôm nay nhật đánh vang.
Chén rượu khải-hoàn đồng cộng lạc,
Hiển vinh nghĩa sĩ hiển vinh làng.

Thái-tường-Long
Đông-phú — Cantho. (cảm tạ)

HÒA VẬN BÀI THƠ CỦA THAI-TƯỜNG-LONG

Về đây đủ mặt đáng ngàn vàng;
Rảnh việc nước nhà khỏi gánh mang.
Nổi tiếng dân quân trừ Đức-lặc,
Nền danh quan thưởng Bội-tinh-ban.
Vui mừng ca xướng reo cười dậy,
Hơn hờ tiêu thiếu nhạc lầu vang.
Một thuở nên công khen các vị,
Ngày nay dự yến tòng cùng làng.
Cựu Cai-tổng Định-an Phạm-quang-Huy.

Nam kỳ thời sự

Giá bạc

Thứ sáu...ngày 3	Décembre.. 9 f 00
Thứ bảy...ngày 4	Décembre.. 9 f 00
Chúa nhật...ngày 5	Décembre.. id
Thứ hai...ngày 6	Décembre.. id
Thứ ba...ngày 7	Décembre.. 9 f 00
Thứ tư...ngày 8	Décembre.. 9 f 00
Thứ năm...ngày 9	Décembre.. 9 f 00

Giá lúa

Lúa chờ đến nhà máy Chợ lớn mỗi 100 kilos là:

Thứ sáu ngày 3	Décembre. 3\$55 tới 3\$75
Thứ bảy ngày 4	Décembre. 3,65 3,85
Chúa nhật ngày 5	Décembre 3\$65 à 3\$85
Thứ hai ngày 6	Décembre. 3 60 3 85
Thứ ba ngày 7	Décembre 3 60 à 3 80
Thứ tư ngày 8	Décembre. 3 65 3 90
Thứ năm ngày 9	Décembre. id

CÁN THƠ

XE HƠI ĐỤNG NỬA

Câu chuyện xe hơi đụng, hình như nói đến chừng nào cũng không nhảm. Hết nào cũng nghe nói: xe hơi đụng còn tại Saigon, Chợ lớn thì sắp-phơ cho chạy đua nhau mà phải bỏ mình, ôi cũng là đáng gớm.

Chiều thứ bảy 4 Décembre lối 4 giờ rưỡi tại Cantho chánh chỗ giáp mỗi

đường Delanoue và Saintenoy thời một oái xe số 1654 với xe 1546 lại cùng đầu nhau: xe số 1654 là xe của M. xã-Đại ở Cairăng chạy về, còn xe kia là xe của chà-và bắt từ cầu-tàn Lục-tinh chạy lên.

Lời về ai chưa rõ nhưng mà 2 xe cùng đều bề bành trước, nát kiển, cong vẹo. M. xã Đại bị miệng kiển bề, sát vào mặt mầu cháy thấy mà ghê, song cũng may, bộ hành đều vô hại.

Hành thoàn kỳ mà tam phân mạng, mà bây giờ đi ô-tô sao bất sợ quá, sợ còn chưa được nhưt phân.

Mấy chú sếp-phơ ráng coi chừng giùm cho người ta với chó, mạng nhưn chỉ trong, rúi-ro rồi dễ chuột lắm sao???

VINH LONG

CHÁU DẦU ĐANH CỎ CHỒNG

Làng Thiêng-Bửu Vinh-Long đêm 22 Novembre này lối 9 giờ bỗng nghe tiếng la làng, ôi xóm xin tiếp cứu. Làng đến xem thấy Phan-thị-Kiến bị Nguyễn-thị-Cư đánh có nhiều vết tích. Thị-Kiến khai với làng rằng: Thị-Cư là cháu dầu bỏ chồng đi đã lâu rồi, nên lối 15 ngày rày cháu tôi có việc đi xa mượn tôi đến coi giùm nhà cửa. Thị-Cư ở đâu không biết lên về xô cửa xông vào khóa cửa lại đánh tôi trọng bệnh, bởi hôm tháng hai Annam này nó cũng vu phàn cho tôi và con tôi giựt giây chiến và bột xoàng của nó làng giải đến Tòa, quan Tòa xét biết việc cáo gian dối về, từ đó tới nay Thị-Cư bỏ nhà đi mất, nay nó lên về đánh tôi mà trả hận. Làng hỏi Thị-Cư cũng vô ngực chịu rằng có đánh. Thị-Kiến liền đi năm Nhà-Thương. Sáng 23

Novembre làng giải đến Tòa quan Biện-Lý hỏi thị-Cư, Thị-Cư cũng chịu vậy, bởi Thị-Kiến mắc năm Nhà-thương nên quan Biện-Lý cho tại ngoại hầu tra đợi có trát sẽ đến hầu; cháu dầu đánh cô chồng thuở nay ít có. đợi ngày nào quan xử sẽ đăng tiếp.

Thanh-Phong (lai cáo).

SẤU LỚN

Tại làng Phú-thành-Đông (Gò công) có 2 con sáu lớn lắm, thường hay làm hại người ta, cùng bắt cứ heo ngựa chỉ ăn trên bờ hể nó thấy được thì lại trườn lên rước bắt. Ghe nhỏ đi cũng bị nó rước luôn, một con mung, một con hoa cà. Quan chủ tỉnh Gò công có dạy người kiếm bắt nhưng mà kiếm không gặp. Ngày nọ một chị dờn bà ngồi câu trên gốc cây, sáu ấy thấy hỏi nào không biết chạy a lại há miệng tấp, song rúi tấp, nhám gốc cây, chỉ tala in ôi, té ngựa vô bờ, còn con sáu thì quảy xuống sông lặn mất. Trong mấy tháng đó nghề chài lưới; từ cồn Tàu thuộc về Mytho sắp xuống không ai dám làm ăn, ghe nhỏ cũng không dám đi. May đâu có người thợ câu ở Rạch-gấm câu được rồi một con hoa cà, hơn 20 người khiêng nặng. Tên thợ này thiết giới: chồng thì lặn xuống tra mung, vợ ở trên nắm dôi, nhận chìm chiếc ghe, lặn con sáu vô ghe rồi tác nước cho ghe nổi mà chèo về, thiết coi rất dễ. Quan chủ tỉnh Gò công và tổng làng có thưởng tên thợ ấy. Còn một con mung nghe nói ăn câu rồi đức dôi chạy qua cồn Kẽm chết trên bãi. Vậy mấy người làm nghề hạ bạc thuở nay thì cứ việc làm ăn, khỏi còn lo chi nữa. Ghe nhỏ này đi mua bán cũng được bằng an.

Nguyễn-văn-Nhật (lai cáo)

Lời rao

Lời rao cho ai nấy đăng hay. Đến ngày thứ hai 13 Décembre 1920, 8 giờ bán mai nơi tiệm cầm đồ Cánh-thơ sẽ giảo giá bán những quần áo vòng vàng cầm hồi tháng Décembre 1919 mà không chuộc, và những đồ còn dư lại trong kỳ bán ngày 26 Novembre 1920

Mỗi trăm đồng phải trả phụ thêm 4 đồng

Oan truyền Ngọc-Hạnh

(Lụy vì tình)

par Trương-quang-Tiền

II

(Tiếp theo)

Đêm vẫn cười mon con sóng-sắc;

Ngày dài khóc-hại cái thân sanh.

Sau khi đi đến bót, khai các cơ rồi thời mau mau nàng kêu xe chạy thẳng về nhà, vì thiên hạ tựu đến xem, trông lấy làm thẹn mặt.

Nhắc lại lúc Thu thừa thế thoát dặng thân thời chàng cũng dặn tên xa phu cứ việc kéo chàng về nhà nó. Vì sao vậy? Vì gặp cơn bối rối, cái bộp phơ đứng giẫy thế thân cùng với bạc tiền đã rơi mất hồi nào không biết. Tức tối thay! Khốn nạn thay! ghét ghen chi cái thân này, mà sự ruỗi theo dấn dập mãi? Nghe dặn vậy tên kéo xe lấy làm lạ lại thêm phát sinh nghi mới day lại hỏi: chàng hay thấy có việc chi mà dặn tôi kéo lại nhà? Không, không dặng đâu, tôi ngó thấy sao tẻ ghê quá.

— Thằng này lạ dữ kia! chỉ má ghê má? Tao như vậy đi ăn cướp, ăn trộm

chưa ai sao mà má sợ?

— Thưa không! tôi không dám nói thấy điều ấy, nhưng mà, nhưng mà.... thấy mặc đồ n-oe tốt quá, cơ vì đào đất đồ lắm cùng, lại thêm đầu không nón, chơn không giày, chắc là thấy...., lúc đêm hôm đi mò vợ ai, rồi bị người ta rước đây, cho nên mới chạy trốn chết thối dài rụng rầy, phải vậy không?

Thu nghe tên xe kéo hỏi gần trúng tim đen mình rồi, nên mau mau nói nhỏ với nó rằng: bieu kéo thì chú mày cứ việc kéo đi mà, kéo đến nơi, nếu chú mày biết điều, thì một hai đồ g ta có tiếc chi, bây giờ đây, nếu đứng nói đây đưa hất tiện. Tên kéo xe sáng trí, nghe vậy đã hiểu rồi, nghi chắc thấy vậy cũng có điều chi nhất-trắc đây nên mới sợ-sệt hồi-hà như thế, tưởng khi mình cũng nên thừa lấy dịp này, nghe lời thấy phước đi, kéo thẳng về nhà để cho thấy thuật bết tâm sự thấy ra, chừng ấy nếu nhìn lời thời từ từ chơi, bằng mà trái nghịch chớ than trời trách đất.

Từ đó kéo thẳng xuống Chợ-Đũi một hơi thì là đã đến nhà anh ta. Nhà lá chật hẹp một dây ước vài chục cái lúm khúm gần bên trường học.

Thu bước xuống, theo chơn tên xe kéo thẳng vào trong, thăm thay túi vẫn hơi đông, lơ lơ bừa trong lòng ái ngại. Ngán ngừ vừa muốn nói, nói e nổi ra rằng, khốn khổ biết ngần nào! gặp bởi đen nghi chấy gan phiền, trò đời lắm nói éo-le, đoạn trường theo mãi, thầy bà gì mà đến lúc xép ve rồi, thời cũng phải: theo uật hạ cái thẳng xe kéo. Nhưng lại may thay! khi bước vào nhà ngồi trò chuyện thì đôi mắt nhìn nhau

dường như đã có quen biết nhau từ hồi nào rồi, thành ra hai hàng cũng sững-sờ ngẩn-ngơ không mở miệng. Một chấp Thu ngụ ý mới hỏi rằng: Này chú mấy dầu tôi xin hỏi chú mấy, đừng dấu diếm cứ việc tỏ ngay ra: chẳng hay què quán của chú mấy phải ở tại Thừa-Thiên không?

Nghe hỏi bất dục mồm, anh nọ đáp: không, không phải tôi ở..... ở..... mà thấy hỏi có chuyện chi?

Tiếng nói có hơi yếu-ớt, bợ-ngợ làm cho chàng đã n. hi quyết rồi bèn tiếp trả lời: À! mà tôi hỏi cho biết vậy mà chú mấy phải Tư-Luông không?

Tên xe kéo nghe hỏi trùng tên mình lại càng kinh-khủng nữa, thế khó chối từ, bèn ngỏ lời thú thiệt.

Lúc bấy giờ bao nhiêu sự buồn bã ngại-ngùng mà Thu chất chứa trong lòng, thấy dường như cõi sạch.

Trông thấy nỗi ruộng dầu hóa bể như thế, chàng mới hỏi tiếp rằng: Chú mấy trước vẫn con nhà lương đồng đến ngày nay, chẳng hay: có vì đâu ra đến thế này? Nghe lại bác ba ở nhà bấy giờ còn mạnh giỏi, nhà cửa cũng còn hăng hoi, chú mấy lại chẳng chịu ở, đi đi tiếm vào đất Sài-gòn này chi, cho đến nỗi ra thân trâu ngựa.

Anh nọ nghe nhất đến nỗi nhà, lòng dường dao cắt, ngược mặt ngó Thu, ngơ-ngẩn một hồi lâu rồi đáp rằng: Thấy dầu tôi mà ra đến nỗi này, chẳng qua là.....

(Sau sẽ tiếp)

Lời rao

GIÁ CHỢ VINH LONG

Kính cùng mấy người buôn bán tại

chợ Vinhlong và Thiêng-đức dâng hay Thứ nhất.—Tôi có làm đơn xin Nhà nước có sanh-y bán đồ tạp vật chợ hàng hóa đem sang mấy tiệm tại chợ hay là gần chợ. Quan chánh chủ tỉnh Vinhlong đã phê y theo lời tôi xin để ngày 1er Octobre 1920.

Ghetừ: 50.000 nhân lên tarif 5\$ 00

« 16.001 cho đến 50.000 id 4 00

12.001 cho đến 16.000 id 3 00

xin sục còn 3 00

—id. 2 00

—id. 1 00

Thứ hai.—Chăm chước riêng mấy đứa nhỏ từ 10 tuổi sắp xuống, bán rau dừa, bông súng, chuối nẫu, bánh ngọt và các thứ rau ớt từ 0\$20 nhân xuống, thì không góp; còn bao nhiêu y thể lệ 3 năm trước không tăng giảm.

Thứ ba.—Cấm nhặt mấy người góp tiền chợ, (collecteurs) trên bờ, dưới sông, và các nẻo đường thuộc Thành phố Long-châu và Thiêng-đức, không được phép nói hỗn hào với bạn hàng.

Như người buôn bán góp không đúng theo thể lệ (Tarif) thì phải lấy lời diêu dàng an ủi mà góp thêm y theo luật Nhà-nước đã định (Cahier des charges) chẳng những là bọn đồng bang, hay người ngoại quốc nếu thấy tên nào thâu góp không giữ theo lời tôi đã dặn trên đây xin tỏ lại cho tôi hay tôi sẽ bớt tiền lương. nếu tái phạm lần thứ 2, tôi thật không dùng người ấy nữa.

Vinhlong, le 10 Octobre 1920.

TRAN-KHẮC-HAI

Fermier

Cáo bạch

Chẳng tôi có mở 1 tiệm hiệu là "TÂN-HAT-LONG" tại đường d'Adran số 115 nhằm góc đường Ohier số 1 để sửa đèn Lito, Landi đèn Manchons xe máy, sà, máy đánh chữ, máy bát và máy hát, bóng cùng các thứ đồng hồ, v.v. v.v. Lại cũng có bán: Manphons, Carbure và dầu Essence. Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo quý ông giao cho chúng tôi. Mỗi khi quý quan có đám tiệc chi, mà muốn chưng đèn trong nhà cho sáng thì húng tôi cũng làm được; miêng là cho chúng tôi hay trước.

Thơ và mandat xin để như vậy:
Nguyễn-văn-Chuộc
115, —Rue d'Adran
Saigon

Lời rao

Một án văn quốc-âm nên đọc, nên lưu truyền cho hậu thế là bốn:

« TUÔNG KIM THẠCH KỶ DUYÊN, của một nhà đại gia văn chương là ông Thủ-khoa Nghĩa soạn.

Có trữ bán tại nhà

Monsieur Đỗ-văn-Y
N° 80 Rue d'Espagne và
Rue N° 95 Catinat Saigon
Giá mỗi quyển là 0\$80

An Phong

Bijouterie-soieries de Chine
et du Tonkin
CAOLANH

Kính trình cùng lục châu Quý khách

dâng rõ: tiệm tôi mua bán hơn năm năm, bán ròng hàng tào, những là vắn xuyên lảnh nhiều, cũng là hàng vườn, nhuộm đen diêu lảnh thật tốt, không hề trở, tôi chắc ý, vì tôi mua bán đã lâu, nên tôi hết sức lựa chọn thợ nhuộm, nhuộm tốt và hớt chằm tốt, nên các nơi khác không thể bì kịp hàng đen của tôi, và giá tôi bán lại rẻ. Còn đồ mặc trắng như là: cẩm châu, hoa tư các, cũng xá lục soạn bắc thảo, lục soạn thượng hải đều có đủ thứ, còn hàng bắc như, băng the, lương-lược đủ thứ, tôi lảnh tại Hà-nội, như quý khách muốn mua vật chi dùng xin gửi thơ đến, thì tôi sẽ gửi đó lại liền, như vì nào muốn mua nhiều mà bán, tôi tính giá rất nhẹ, hàng tôi gửi contre remboursement.

Cao-lãnh: Nguyễn-xuân-Trước
Cầu bạch

Hà cảnh Lạc dit Bầy Khỏe

BIJOUTERIE—SOIERIE—MERCERIE
23, Rue Schroeder — Saigon
Adresse téléphonique: 293

Tiệm bán đồ nữ trang đồ kiến thật tốt và khéo. Có bán đủ các thứ hàng tây, hàng Nhứt-bồn, hàng bắc và hàng Annam.

Chư quý khách mua đồ nữ trang tại tiệm tôi thì ki-ôì sợ lắm vì đồ của tôi làm rất kỹ lưỡng.

Muốn cho khỏi sự hậu hoạn, chư quý vị khi mua đồ rồi hãy thử vàng lại mà coi cho vắn ý và cầu lại cho chắc chắn (tại tiệm có đá thử vàng, acide azotique, có cân tây, và cân Annam). Công phải lấy toa cho có bằng có đăng khố sự coi lấy về sau.

Chủ nhơn: Hà-cảnh-Lạc dit Bầy-Khỏe

Cầu bạch

Quảng tài Thạnh

Tiệm đóng ghe và sửa ghe
ở bên kia sông gần cột giây thép
và CANTHO

PHÙNG-CHIỀU— chủ tiệm

Kính cùng quý vị đáng tường, nay
tôi mới lập một trại đóng và sửa ghe
có sẵn ụ và bè tiện bề ửa và kéo ghe.
Tiệm tôi cũng có bán các thứ cây
cưa đủ thước tất mà tốt giá lại nhẹ hơn
các nơi.

Chủ tiệm này biết lẽ nghi của người
Annam nên tiếp rước quý vị vừa lòng
luôn luôn chủ tiệm này khi trước có
làm chủ sự tiệm cưa hiệu là Quảng-tài-
Lại, thì ai ai cũng biết rằng người ấy
biết chiều hiền đãi si bực nào

Xin quý ông quý thầy có cần dùng mua
cây cưa đóng hay là sửa ghe đến tiệm
Quảng-tài-Thạnh thì rõ.— Cúi xin
quý-thầy thương.

Nay kính cáo.

Quý khách ở miếng hậu Giang

CANTHO—SOCTRANG—BACLIEU—

VINHLONG—TRAVINH—và SADEC

Muốn mua xe hơi hoặc đi chơi hoặc
đưa hành khách, mà khỏi lo bề chờ
chuyên, không mất ngày giờ sở phí vau
vau: Hãy mua xong, trong giây lát đem
về đến nhà: Thì hãy đến Entrepôt de
Vinlong của M. Nguyễn-thành-Điêm
có sẵn xe hơi mới hiệu «Buick»
máy—7 chỗ ngồi.

Kiểu xe mới 1920—này êm lăm và
chạy mau nữa.

Giá rẻ hơn các nơi khác

HÀNG HẬU GIANG

vốn đăng 1.000.000 f

Hàng này của Langsa và Annam
hùng vốn lập tại Cẩn-thơ. Có trữ đủ
các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tắt
một đềc là tại Saigon có món chi
thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt
Cũng gửi hàng cho các xứ xa; ai
mua món chi xin viết thư ngay cho
Hàng, thì Hàng sẽ gửi hàng lập tức.
Xin quý vị đến xem Hàng chơi thì rõ
Có trữ bán:

Rượu rơm hiệu Stella

Làm rỗng bằng miá.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho lãnh về
bán lại khỏi trả tiền trước.

Tiệm khắc con dấu

Kính trình cùng quý khách đáng rõ:
tiệm tôi trước ở số nhà 85 đường Catinat
và số 130 đường Pellerin, nhờ ơn lực
chân chư quân tử chiều cố thì công-
nghệ của tôi đã thành bành bấy lâu nay

Vậy tôi đã dọn lại số 96 cùng đường
Pellerin vẫn chuyên nghề khắc con dấu
đồng, cao-su, bán-đồng, bán đá, cẩm-
thạch để mộ, có bán đủ các thứ con dấu
ở Tây gửi lại, như là Dateur, Numéro-
teur, Fototeur, Composteur, etc.... và
có bán đồ phụ tùng theo cuộc con dấu
giá rẻ đó tốt mà làm mau, có in Catalo-
gue để gửi cho quý khách nếu quý khách
muốn cần dùng kiểu nào thì xin gửi thư
cho tôi lấy Catalogue lựa kiểu mà dùng
tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý các quý
khách.

TRAN-DUY-BINH

Graveur—96 Rue Pellerin—Saigon

Cordonnerie—Chapellerie—Tonkinoise

GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRE

NGUYỄN CHÍ HÒA

83 Rue Catinat Saigon

Kính cùng QUI-VỊ đáng rõ. Tiệm tôi có 30 thợ BẮC-KỲ giỏi ĐÓNG GIÀY, LÀM
NÓN theo kiểu AU-CHAU kim thời. GIẤY đóng bằng DA-TÂY hết, NÓN làm bằng
CÂY-MÓP thiết uhe, lớp NỈ-XÁM, BỐ-TRẮNG VÀ BỐ-VÀNG đủ kiểu. Tôi cũng có thợ
KHẮC CON-DẤU ĐÓNG VÀ CHẠM MỘ-BIA ĐA CẨM-THẠCH ĐỂ MÃ. Tôi đã BÀN-SỈ đi
LỤC-TINH thiết nhiều, đã có nhiều vị rất tin cậy và khen ngợi NÓN VÀ GIÀY của tôi
Làm thiết kỹ càng và giá lại rẻ hơn chỗ khác nữa. Tôi cũng có BÀN GIÀY-DA ĐA
LÀNG và các thứ GUỐC BẮC-KỲ CHẠM-ĐÓNG VÀ SƠN-BEN QUAI-NHUNG QUI-VỊ
xa xin viết thư về thương nghị tôi sẽ hồi âm lập tức có giá BÀN-SỈ riêng thiết rẻ
Xin chư tôn chiếu cố cho việc buôn bán của ĐÓNG-BANG ta được thành lợi trong
lúc cạnh tranh này tôi hết lòng cảm ơn.

NGUYỄN-CHÍ-HÒA, Kính mời

Annam trông răng

KINH CÁO

Kính tỏ cho quý khách lục châu đáng rõ:

Tôi có dọn một cái phòng trông răng
tại tiệm ĐẠI ĐỒNG THƯƠNG XÃ Cẩn-thơ

Trông răng trắng, răng đen với
bịch răng vàng. Sửa răng và trám răng.
xin quý vị dời gót ngọc đến tiệm ĐẠI-
ĐỒNG THƯƠNG XÃ đường Kinh-lấp
Cẩn-thơ, thì tôi hết lòng làm cho vừa ý
quý vị, và tôi lại tính giá rẻ hơn hết.

Như ông nào ở xa xin gửi thư hỏi giá
thì tôi trả lời lập tức.

Nay kính

NAM-TẤN-LỢI

Chez Đại-Đồng Thương-Xã
Rue Kinh-Lấp—Cẩn-thơ—

Tiệm hòa-mỹ Cao-lãnh

Bản hiệu có bán đủ thứ hàng tàu
hàng tây, hàng bắc, và hàng vương
cũng có rượu tây đồ hộp đồ cần và đồ
tạp hoá, bán sỉ và bán lẻ bản hiệu xưa
nay chuyên một nghề buôn bán, cho nên
những hàng tư-lựa gia công lựa chọn
chỉ kỹ-lưỡng. Và rất dày công nhuộm
lắm cho nên dùng lâu càng tốt chẳng hề
phai màu hầu như quý vị, muốn mua đi
bán lại, hoặc gia dụng xin gửi thư quyết
vào bản hiệu sẽ lập tức gửi liền khi
hàng đến chất là đáng vui lòng quý-vị.

Hàng định gửi contre Remboursement
đem bạc đến nhà thơ lãnh hàng.

Chủ nhơn: Huỳnh-đắc-Nghĩa kính mời

ĐỒNG HỒ HIỆU 'LIP'

Đồng hồ mà người ta hay kiếm mua là đồng hồ hiệu
"LIP"

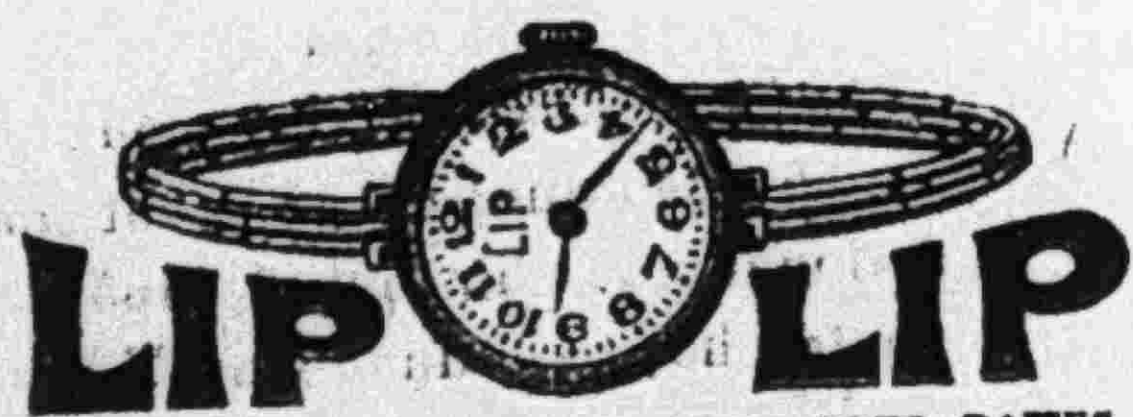
**CHRONOMÈTRE
LIP LIP**

LA MARQUE FRANÇAISE
Montres de Précision
EN VENTE CHEZ LES BONNS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran

THIỆT KHÔNG?

Mua thử một cái dùng, hay
là hỏi thăm những người đã
có sẵn đồng hồ hiệu **LIP** thì
biết.

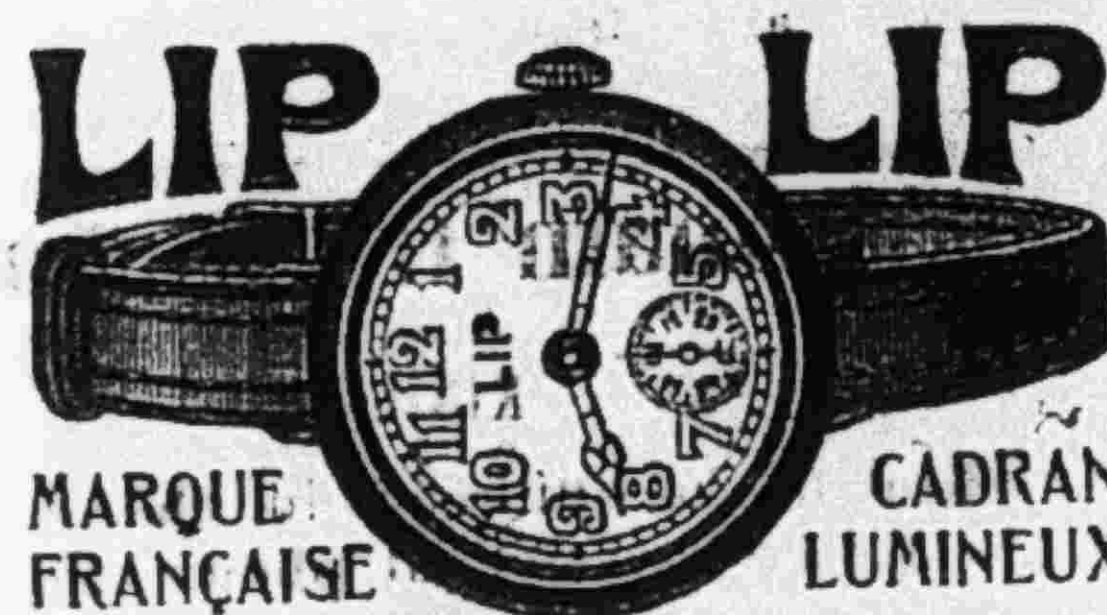
LIP LIP
MONTRE-BRACELET EXTENSIBLE POUR DAMES.
Platine, Or, Argent, Plaque or.
EN VENTE CHEZ LES BONNS HORLOGERS.
Exiger la marque LIP sur le cadran.

SAO VẬY?

Vì máy nó tốt lắm, nó chạy
đúng, chắc và lâu hư, khỏi tốn
tiền sửa mãi như các đồng hồ
khác

SAO NỮA?

Vì nó là hiệu Langsa và giá
nó rẻ lắm.

LIP LIP
MARQUE FRANÇAISE CADRAN
LUMINEUX

En vente chez les bons horlogers
Exiger la marque LIP sur le cadran

CÓ TRỪ BÁN TẠI:

Hàng LES GALERIES DE
LOUEST là hàng HẬU GIA NG
DƯƠNG HÀNG **Saigon, My-
tho, Cantho và Trà Vinh**

TIỆM Trương-văn-Hanh Sadec

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ
tùng xe máy và sửa xe. Lành thắp mướn
đều khí đá (carbure) theo cuộc quan,
hòn, tan, tế, kỷ yên, Tân gia, hạ thọ,
khăn đen bằng nhiều tây và khăn bông
tốt thượng hạng, bán mới và bán lẻ vô
ruột xe máy hiệu Michelin, giấy hàn-ét
đồ cỡ đóng theo kiểu kim thời. Quý ông
ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy,
thì gởi thư cho tôi. Tôi sẵn lòng ký
lượng mà gởi contre-Remboursement
nghĩa là đóng bạc nhà thơ mà lãnh đồ
và tôi cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng
chữ quốc-ngữ (Prix courant)

Trương-văn-Hanh.

Cần khải.

Thuốc điều hiệu globe (TRÁI ĐẤT)

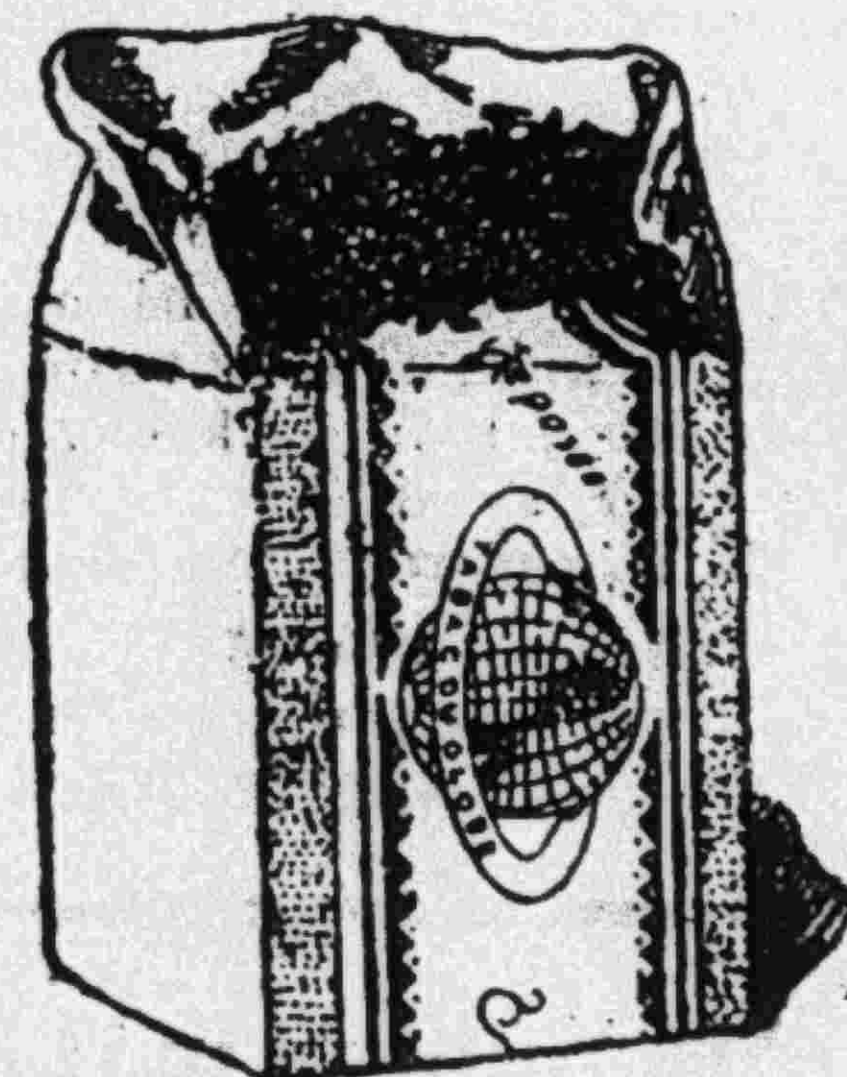

Có gói 10 điều

Có gói 20 điều

Hút đã ngon, dễ đánh lán được
không mồi, không mồi.
Tại Hàng DENIS-FRÈRES có trữ bán

Thuốc gói hiệu globe (TRÁI ĐẤT)

Mấy tay thường dùng thuốc đều cho
thuốc Gà-lốp là đượm, khói thơm hút
không khô cổ

Một mình hàng *Denis-Frères* có trữ
bán sỉ mà thôi.

LOI RAO

Kính cùng lục-châu đăng rõ tại nhà
lu Hậu-Giang Cần-thơ, có bán sách chữ
quốc-âm để giúp cho Hương-chức có
quyển thi hành như trường-tòa.

Sách này có 156 trang và có đủ kiểu
yết thì lời truyền rao, của ông DƯƠNG-
VAN-MÊN mới dọn.

Giá mỗi cuốn là..... 3\$.00
Tiền gởi..... 0.15

Xin, viết thư đến nhà in Hậu-Giang
Cầnthơ mà mua.

Nhà máy xay gạo

TẠI CHÂU THÀNH CẦNTHƠ

Tại nhà máy này có xay và trữ gạo
trắng bán lẻ và bán tạ. Gạo xay ra có
nhiều hạng tùy theo giá.—

Trong lục-châu, chứ vị nào muốn mua
hoặc nhiều hoặc ít, xin viết thư mà
bương nghị.

Décortiquerie de Cant ho.

Cáo bạch**Tiệm Guốc và Khăn-đồng**Hiệu tiệm «**TRẦN-MINH**»của M. **NGUYỄN-KIM-THỊNH**

Thông-ngôn Tòa-án Mytho

Kính trình cùng Lạc-châu chư ông quý khách được hay: Nay tôi mới mở ra một tiệm Guốc, sơn-phết một cách kỹ lưỡng và khăn-đồng bằng nhiều tầng Bombay thương-hạng, nhẹ nhàng thật là đẹp lắm, theo kiểu kim thời. Cái xin chư quý ông, quý Thầy, quý Bà, quý Cô có lòng hạ cố giúp tôi nên việc, thì tôi thăm cảm tạ thành tình, hằng ngày ghi lại.

Nguyễn-kim-Thịnh

Đồn khai

Hội mua bán lúa«**Nam-lợi-Mỹ**» **TRẦN**

Số vốn 200.000\$00 (hai mươi triệu)

Hội mua bán chắt chắt cân lường, thật thà, vì nào ở xa muốn bán xin gửi lúa kiểu đến, hội sẽ đánh giầy thép định giá, hoặc sai người đến thương nghị.

Nguyễn-văn-Bổn

Quản-lý Nguyễn-văn-Cần

Đặng-văn-Chiêu

Sách mới

Tại nhà in Hậu-Giang (Cántho) có bán sách mới in rồi như: sách «**Khuyến-sĩ ca**» của M. Lê-trung-Thu thì rất hữu ích cho trẻ em, vì đặc đủ 10 thiên nói về **BỐN PHẬN CON TRẺ PHẢI CƯ XŨ-CÙNG NGƯỜI TRƯỞNG THƯỢNG**; còn truyện «**Hồn Tơ-Nguyệt và Ngã-Phụng Lầu**» của M. Trần-văn-Hương tích đặt dễ rất hay và ngộ.

Chư vị nên mua xem, trước là thấy đẹp tề mà chưa, sau cũng được giúp vui giầy lác.

Giá bán mỗi cuốn

sách «**Khuyến-sĩ ca**»..... 0\$20truyện «**Hồn Tơ-Nguyệt**»..... 0 10truyện «**Ngã-Phụng Lầu**»..... 0 20

Ai mua nhiều sẽ đặt giá rẻ hơn

Nhà-in Hậu-Giang kính cáo

Hậu thành**Giao tiếp thương mại hội****CU LAO MAY — TRÀON**

Hội mua bán lúa

Hội này khởi sự mua bán từ ngày 1 Mars 1919 đến ngày nay là 15 Septembre 1919 tính số mỗi 10000 thì lời đáng 52\$ còn tài sáng tính hội hết thấy giá đáng 50\$; đến tính nhập vô số vốn.

Nay hội mở thêm mỗi phần hùn là 50\$; như vị nào muốn hùn mấy lần tùy thích. Định đến ngày 1er Decembre 1919 thì nạp số hùn; như vị nào muốn hỏi đều xin gửi thư cho Monsieur

Tư chủ Hội Giao tiếp sẽ hồi âm lập tức

Thương-xã-Hội

TIỆM BÁN BÁNH MÌHIỆU **TÂN-PHƯỚC**

Đường kinh lập Cantho

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

LÀ CHỦ TIỆM

Kính lời cho quý ông, quý thầy rõ: tiệm tôi làm bánh mì rộng bột mì tây, mua tại hàng bán bột tốt có danh tại Saigon.

Bánh của tôi mỗi ngày ra 2 kỳ: 1 kỳ 4 giờ sáng, và 1 kỳ 2 giờ chiều. Cách làm sạch sẽ, bánh thì để trong tủ kiến, có rộng nước kiến lên không dặng, ruồi bu không được lại khỏi ai sờ tay dơ, ai muốn mua ở nào thì chỉ người trong tiệm lấy trao cho.

Xin có lòng chiếu cố giúp bằng đồng bang trong cuộc thương mại.

NGUYỄN-NGỌC-NỮ**Muốn mua mật ong**

Ai có **MẬT ONG** muốn bán mấy tạ xin do nơi Bồn-quán

Ấn-quán An-hà Cántho

Kính cáo

Cáo bạch

Kính tỏ cùng chư quý vị:

Tại nhà in Hậu-giang (Cántho) có lãnh in đủ các kiểu Catalogue có hình (Catalogues illustrés) như đồ phụ tùng xe máy, các thứ đèn đồ dùng trong nhà và đồ ăn bàn (vaisselles)

Bổn hiệu mới mua nhiều clichés tốt. Vậy chư quý vị muốn cần dùng xin gửi thư thì bổn hiệu sẽ gửi hình kiểu cho mà xem và sẽ tính giá thiệt nhẹ hơn các nơi.

Nhà-in Hậu-giang

Kính cáo

Hãng**Trữ hàng hóa Vinhlong****Vinhlong** — (Cochinchine)

Lãnh bán đồ thổ sản Ngoại-quốc và lãnh mua hàng hóa ngoại-quốc của người bốn sở

Có bán sỉ và bán lẻ

Đồ tạp hóa — Rượu chát — Các thứ rượu tây — Dầu thơm — Xà-bông — Nước suối — Hàng hóa bên Langsa.

Xe máy — Đồ phụ tùng xe máy — Đồ phụ tùng xe hơi

Hãng cũng lãnh mua giùm cho đồng ban những hàng hóa ngoại quốc và lãnh bán các hàng hóa thổ sản cho ngoại quốc vậy.

Cách đánh giầy thép:

Entrepôt Vinhlong

Nguyễn-thành-Điểm

Chủ nhơn và Quản-lý

Kính đồn

Ghé nghỉ trọng ơn!

Tại chợ Tràon, thuộc hạt Cantho, có 2 cái tiệm ngủ của chèo và một cái của tôi; mà tiệm tôi sạch sẽ hơn của chèo.

Nếu đồng bang đi lỡ đường ghé nghỉ tiệm tôi, tôi hết sức trọng ơn.

Tiệm này để hiệu: **NAM-BAC-AÍ.**Quản-lý: **Lê-Mai,****Đồn thủ,****Nhà ngủ và nhà hàng****bán cơm tây**HIỆU: **TÂN-PHAT-LỢI**ở đường Bđ Maspéro gần cầu tàu Lạc-Tĩnh (**SỐC-TRĂNG**)

Kính thỉnh quý khách nếu có việc đi Sóc-trăng tới lỡ đường xin dừng bước ghé lại nghỉ nơi tiệm của tôi: Có phòng ngủ tính vì khoản khoáng, lại có quạt máy và đèn điện; tắc một lời là đủ đồ cần tôi có bán các thứ rượu và cơm tây: việc nấu lại càng kỹ lưỡng vì cứ do theo cách Vệ-Sinh.

Còn như khách có muốn cầu dùng cơm Annam xin cho tôi hay trước một giờ thì tôi cũng sẵn lòng làm cho vừa ý.

Xin Quý-khách chiếu cố đến, tôi lấy làm thật cảm.

Chủ nhơn: **Tư Cảnh khub mời.****Khương Thới dit Gông**

178, 180 Rue Ang-Duong, 178, 180

Tiệm tôi có làm đồ nữ trang (bijouterie) để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe hơi, xe máy và xe kéo xin kể ra sau đây

Kiểm vàng neo, chuỗi bông, cà-rá, đồ làm đồ thứ. Dầu-éch-săng-Sên (essence Shell) dầu nhớt để vô máy xe hơi (l'huile pour automobile) mỡ bôi để máy xe hơi (graisses pour automobile) đá thả p đèn xe hơi (carbure), vô ruột xe hơi hiệu tây và huê-kỳ (enveloppes et chambre à air marques Michelin et américaine) xe máy hiệu bô-rô (bicyclettes marque Peugeot) và tôi có bán đồi môi (écaillit) lược chải đầu đủ thứ và đồ của đầm (madame giầy tây, giầy (annam) dầu thơm áo thun mua bên tây lại (commandes en France).

Như các ông và các bà muốn dùng xin gửi thư đến tôi sẽ lập tức gửi (contre remboursement) đến cho.

Nay kính

Trần-văn-Gông**Bijoutier Pnom-penh**

HỒ'I DONG BANG

Trong xứ ta có lò đặc
một thứ rượu ngon lắm
kêu là **Rhum Stella**
lắm rùng bằng nước mía

Ta nên mua rượu này
mà uống, vậy mới là tỏ
ý bình vực cái môi lợi
trong xứ ta đó.

Rượu **Rhum Stella**
này giá đã rẻ mà uống lại
nên thuộc nữa.
Mua uống rồi mới biết
SOCIÉTÉ.

des
SUCRES ET RHUMS
Cantho (Cochinchine)

Muôn mùa xin do nơi
HÃNG HẬU GIANG
DƯƠNG HÀNG
Cantho, Saigon
Mytho
Travinh

Vậy môi lợi càng ngày về tay đông chường